

Lokalny Standard Organizacji Wyjazdów dla Dzieci i Młodzieży

Stowarzyszenie Aktywni na Rzecz Bezpiecznego Wypoczynku

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU
WSPARCIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH MOC MAŁYCH SPOŁECZNOŚCI

Gdań, 24 listopada 2025 r.

Wstęp

Lokalny Standard Organizacji Wyjazdów dla Dzieci i Młodzieży, opracowany na wniosek członków i sympatyków Stowarzyszenia Aktywni na Rzecz Bezpiecznego Wypoczynku przez zespół ekspertów – praktyków, ma pełnić rolę drogowskazu – zbioru zadań do realizacji krok po kroku. Celem jest zapewnienie, aby każdy wyjazd z noclegiem – wycieczka, zielona lub biała szkoła – organizowany bądź współorganizowany przez szkołę, przez nauczycieli lub wychowawców, zakończył się sukcesem organizacyjnym, edukacyjnym i społecznym dla wszystkich jego uczestników.

Opracowanie złożone jest z pięciu wzajemnie uzupełniających się modułów, których celem jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa, jakości organizacyjnej oraz współpracy z otoczeniem podczas organizowania wyjazdów dla dzieci i młodzieży. Pierwszy z nich, zatytułowany Standardy Bezpieczeństwa, koncentruje się na obowiązkach nałożonych wprawdzie na organizatorów wypoczynku, wynikających z Ustawy o Systemie Oświaty, odnoszących się do zagadnienia organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży (kolonie, zimowiska, biwaki itd.), ale w swoim przekroju dotyczą każdego z ważnych aspektów przygotowania i realizacji również wyjazdów z noclegiem dla uczniów szkół i placówek; drugi moduł to próba sformułowania zasad współpracy z rodzicami i opiekunami w ramach planowania i realizacji wyjazdu oraz komunikacji rodziców / opiekunów z dziećmi i młodzieżą w trakcie pobytu poza domem; kolejny moduł wprost opisuje sylwetkę pożądanego opiekuna w dwóch odsłonach: jako nauczyciela-opiekuna oraz jako animatora, który poprowadzi warsztaty, imprezy czy oprowadzi po zabytku, muzeum, wystawie. Czwarta część Lokalnego Standardu obejmuje sposoby reagowania na sytuacje kryzysowe, potencjalnie mogące wystąpić w czasie wyjazdu, a całość zamyka katalog wzorów różnego rodzaju formularzy i zgód, których treść warto wziąć pod uwagę tworząc dokumentację tego rodzaju wyjazdów we własnych szkołach i placówkach.

Koncepcja Lokalnego Standardu opiera się na wspólnym rozumieniu przez nauczycieli, uczniów, ich rodziców oraz organizatorów i współorganizatorów wyjazdów, jak istotną rolę pełnią wyjazdy dzieci i młodzieży w rozwoju nie tylko wiedzy przedmiotowej, ale przede wszystkim umiejętności społecznych — takich jak empatia, współpraca czy ciekawość świata i gotowość do aktywnego uczestnictwa w jego kształtowaniu. Dlatego — być może w przeciwieństwie do innych opracowań poświęconych organizacji wyjazdów szkolnych — niniejszy Lokalny Standard, opracowany we współpracy z przedstawicielami różnych środowisk i poziomów odpowiedzialności, pod redakcją Jakuba Jędrzejaka, członka Stowarzyszenia, prezentuje konkretne sugestie i wnioski wynikające z praktyki. Refleksja nad nimi może realnie przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa — w jego szerokim, nie tylko proceduralnym wymiarze — oraz do pogłębienia wartości wychowawczej i rozwojowej szkolnych wyjazdów.

Standardy Bezpieczeństwa

Analizując standardy bezpieczeństwa w zakresie organizacji wycieczek szkolnych czy ogólnie wypoczynku dzieci i młodzieży warto jest poznać podstawy prawne organizacji tego typu przedsięwzięć, gdyż sam wybór ścieżki przygotowania i realizacji aktywności turystycznej może mieć znaczący wpływ na jakość i poziom bezpieczeństwa zarówno jej uczestników, jak i opiekunów i organizatorów.

Szkoły i placówki oświatowe mają możliwość organizacji wycieczek szkolnych na podstawie rozporządzenia krajoznawstwa i turystyki, natomiast korzystając z usług organizatora turystyki, nasza wycieczka będzie już zorganizowana na podstawie Ustawy o usługach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Natomiast będzie idealnie jeśli dołączymy do naszej wycieczki szkolnej jeszcze zasady dla organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży, zwłaszcza jeśli wycieczka trwa dłużej niż jeden dzień.

Zestawienie ukazuje różnice między:

1. Organizacją wypoczynku (zgodnie z Ustawą o systemie oświaty, rozporządzeniem MEN ws. wypoczynku i Ustawą o usługach turystycznych),
2. Organizacją wycieczki szkolnej (zgodnie z Rozporządzeniem MEN w sprawie krajoznawstwa i turystyki szkolnej, z wykorzystaniem Karty Wycieczki).

DWIE ŚCIEŻKI ORGANIZACJI WYJAZDÓW

Kryterium	Ścieżka 1: Wypoczynek (kolonia/obóz/zielona szkoła)	Ścieżka 2: Wycieczka szkolna
Podstawa prawna	Ustawa o systemie oświaty + Rozporządzenie MEN ws. wypoczynku + Ustawa o usługach turystycznych	Rozporządzenie MEN z 25 maja 2018 r. w sprawie krajoznawstwa i turystyki szkolnej
Kadry	Obowiązkowa kwalifikacja: kierownik wypoczynku, wychowawcy, trenerzy, instruktorzy z wymogami określonymi przepisami	Brak obowiązku formalnych kursów – wystarczą nauczyciele i wskazani opiekunowie (zwykle nauczyciele i rodzice)
Warunki sanitarno-techniczne	Obiekt musi mieć opinie PSP, sanepidu, dostosowanie do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością	Brak obowiązku formalnych opinii – zależy od oceny nauczycieli i dyrektora

Kryterium	Ścieżka 1: Wypoczynek (kolonia/obóz/zielona szkoła)	Ścieżka 2: Wycieczka szkolna
Dokumentacja zdrowotna	Karty kwalifikacyjne uczestników, informacje o alergiach, lekach, historia chorób	Brak wzorcowej dokumentacji – zwykle zbiera się dane tylko w razie potrzeby
Opieka medyczna	Wymagana – zapewniona przez NFZ lub odpłatnie (umowa z lekarzem, pielęgniarką, ratownikiem)	Brak obowiązku formalnego zapewnienia opieki – zależy od decyzji szkoły
Program	Wymóg opracowania ramowego programu + dziennik zajęć	Program opisany w Karcie Wycieczki, ale bez obowiązku dziennika i szczegółowej dokumentacji
Bezpieczeństwo specjalistyczne (woda, góry)	Obowiązkowe zaangażowanie ratowników / przewodników / instruktorów z uprawnieniami	Brak obowiązku formalnego, ale wskazane jako dobra praktyka
Nadzór organów zewnętrznych	Kontrola kuratorium, sanepidu, PSP możliwa w każdej chwili	Brak formalnej kontroli zewnętrznej (tylko odpowiedzialność szkoły)

Wnioski, jakie nasuwają się po analizie treści powyższej tabeli, prowadzą do konkluzji, że zdecydowanie bardziej ustandaryzowane i sformalizowane są wyjazdy organizowane na podstawie przepisów związanych z wypoczynkiem dzieci i młodzieży, a różnice pomiędzy formą wypoczynku np. zimowiskiem a kilkudniową wycieczką są w odniesieniu do bytności dziecka poza domem, pod opieką kogoś innego niż rodzic (opiekun prawny), są właściwie niezauważalne. Podkreślić należy, że dziecko – uczestnik wycieczki – osoba małoletnia może i na zimowisku, ale i na wycieczce ulec tym samym wypadkom i brać udział podobnych w zdarzeniach, w czasie których miejsce zakwaterowania, sposób wyżywienia, metody realizacji programu, dobór grupy warsztatowej, opieka medyczna czy dobór osób na funkcję opiekunów faktycznych dziecka mają ogromny wpływ na poziom bezpieczeństwa dziecka.

Dlatego Stowarzyszenie Aktywni na Rzecz Bezpiecznego Wypoczynku wspólnie z Moszna Zamek Sp. z o.o. proponują oparcie niniejszego Lokalnego Standardu Bezpiecznego Wypoczynku na przepisach dot. organizacji i realizacji wypoczynku dzieci i młodzieży oraz na podstawie przepisów Ustawy o usługach turystycznych, które z kolei chronią Rodzica – Klienta w sferze np. finansowej, wsparcia organizacyjnego czy RODO.

Poniżej zaprezentowane zostaną kategorie, zbiory wymagań dla organizatorów wypoczynku z krótkim komentarzem odnoszącym się do organizacji wycieczki szkolnej.

Organizator wypoczynku zapewnia

- ✓ bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku, co w szczególności oznacza, że obiekt lub teren spełnia wymagania ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, oraz warunki higieniczno-sanitarne, a w przypadku udziału dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – jest dostosowany do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności

W kontekście bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku warto podkreślić, że również nauczyciele organizujący wycieczki szkolne – zwłaszcza z noclegiem – powinni korzystać z doświadczeń i standardów obowiązujących organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży. Nawet jeśli działają w oparciu o rozporządzenie w sprawie krajoznawstwa i turystyki szkolnej, ich celem powinno być zapewnienie jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa swoim uczniom.

Wymaganie dotyczące bezpiecznych warunków wypoczynku dotyczy trzech kluczowych obszarów:

1. Ochrona przeciwpożarowa

Obiekty, które chcą przyjmować dzieci i młodzież w ramach wypoczynku zorganizowanego (kolonie, zimowiska), muszą posiadać ważną opinię Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającą spełnienie aktualnych wymogów PPOŻ. Taka opinia odnawiana jest co 3 lata, co gwarantuje, że obiekt podlega cyklicznej weryfikacji zgodności z przepisami – które, jak wiemy, stale się zmieniają i są coraz bardziej restrykcyjne. Skorzystanie z takiego obiektu daje więc nauczycielowi i rodzicom większą pewność, że dzieci przebywają w miejscu, które jest realnie bezpieczne w przypadku zagrożenia pożarowego.

2. Ochrona środowiska

Ten element dotyczy takich aspektów jak bezpieczeństwo ekologiczne, gospodarka odpadami, zabezpieczenia instalacji elektrycznych, a także np. sposób gospodarowania wodą. Obiekty przyjmujące zorganizowane formy wypoczynku muszą spełniać również wymogi związane z ochroną środowiska, co powinno stanowić także kryterium wyboru przy planowaniu wycieczki szkolnej.

3. Warunki higieniczno-sanitarne

Bardzo istotnym aspektem jest stan sanitarny obiektu, w tym dostępność odpowiednich toalet, łazienek, warunków do przechowywania żywności czy spełniania zasad higieny w kuchni lub stołówce. Jeśli obiekt posiada zgłoszoną działalność gastronomiczną w sanepidzie, musi

podlegać regularnym kontrolom, a jego personel jest szkolony z zasad higieny żywienia. To również wpływa na bezpieczeństwo dzieci – szczególnie w kontekście diety, alergii czy specjalnych potrzeb żywieniowych.

4. Dostosowanie do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami

Ten punkt podkreśla konieczność weryfikacji, czy obiekt noclegowy i jego infrastruktura są dostosowane do specyficznych potrzeb uczestników wyjazdu. W zależności od rodzaju niepełnosprawności mogą być potrzebne:

- ✓ podjazdy i windy (mobilność),
- ✓ oznaczenia dźwiękowe lub wizualne (osoby niewidome / niesłyszące),
- ✓ dostęp do asysty personalnej lub opieki medycznej.

Nawet jeśli nauczyciel nie organizuje wypoczynku formalnego, powinien zadać sobie te same pytania i zastosować podobne standardy, jeśli chce wziąć odpowiedzialność za komfort i bezpieczeństwo wszystkich swoich uczniów.

- ✓ kadre wypoczynku – kierownik wypoczynku, wychowawcy wypoczynku, trenerzy, instruktorzy sportu, rekreacji, animacji kulturalno-oświatowej, lektorzy języka obcego, inne osoby prowadzące zajęcia podczas wypoczynku spełniają warunki określone w przepisach

W kontekście kształtowania bezpiecznego środowiska wyjazdów edukacyjnych, niezwykle ważnym aspektem jest dobór i przygotowanie kadry opiekuńczej. W przypadku wypoczynku organizowanego zgodnie z ustawą o systemie oświaty oraz rozporządzeniem MEN w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży, obowiązują bardzo precyzyjne wymagania: organizator musi zapewnić kierownika wypoczynku oraz wychowawców, którzy posiadają odpowiednie kwalifikacje, tj. ukończone kursy, doświadczenie w pracy z dziećmi i młodzieżą oraz pełnię praw obywatelskich.

W przypadku wycieczek szkolnych, organizowanych przez nauczycieli w oparciu o rozporządzenie o krajoznawstwie i turystyce szkolnej, zakres formalnych wymagań wobec opiekunów jest znacznie węższy. Oznacza to większą swobodę organizacyjną, ale także większą odpowiedzialność dyrektora szkoły oraz nauczyciela-kierownika za dobór kadry. Szczególnie ważne jest uwzględnienie aktualnych przepisów, takich jak Ustawa o ochronie małoletnich (tzw. ustawa „kamilkowa”), która wprowadza obowiązek weryfikacji osób sprawujących opiekę nad dziećmi m.in. w:

- ✓ Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym,
- ✓ oraz poprzez zaświadczenia o niekaralności.

Dotyczy to zwłaszcza przypadków, gdy w charakterze opiekunów biorą udział osoby spoza grona pedagogicznego – np. rodzice lub inni dorośli. W takich sytuacjach szkoła powinna

stosować podobne standardy, jak organizatorzy wypoczynku: wymagać odpowiednich dokumentów i jasno określać zakres odpowiedzialności.

Co więcej, w Lokalnym Standardzie warto podkreślić także cechy osobowościowe i kompetencje miękkie, które powinny charakteryzować każdego opiekuna, tj. uważność, odpowiedzialność, znajomość zasad bezpieczeństwa oraz umiejętność reagowania na sytuacje kryzysowe. Warto pamiętać, że poza opiekunem w rozumieniu formalnym, w wyjazdach biorą udział również inne osoby prowadzące zajęcia – przewodnicy, animatorzy, edukatorzy muzealni, instruktorzy sportu i rekreacji. Ich dobór również powinien być świadomy, a ich kompetencje zweryfikowane, szczególnie gdy mają oni prowadzić aktywności samodzielnie, bez bezpośredniego nadzoru nauczyciela.

Do zagadnienia kompetencji kadry wrócimy szerzej w osobnym module poświęconym „Sylwetce dobrego opiekuna i animatora”, w którym zostaną wskazane praktyczne kryteria doboru osób wspierających wyjazd i sprawujących opiekę nad uczniami.

- ✓ dostęp do opieki medycznej w ramach świadczeń opieki zdrowotnej udzielanej na zasadach określonych w ustawie lub na podstawie umowy zawartej z lekarzem, pielęgniarką lub ratownikiem medycznym

Zapewnienie dostępu do opieki medycznej to jeden z kluczowych obowiązków organizatora wypoczynku, ale także niezwykle ważny punkt odniesienia dla nauczycieli organizujących wycieczki szkolne z noclegiem.

Zgodnie z przepisami dotyczącymi wypoczynku dzieci i młodzieży, organizator może spełnić ten wymóg na dwa sposoby:

- ✓ wskazując placówkę medyczną, z którą kadra wypoczynku wie, jak się skontaktować w razie potrzeby,
- ✓ lub zawierając bezpośrednią umowę z lekarzem, pielęgniarką bądź ratownikiem medycznym, którzy są dostępni w miejscu wypoczynku lub na wezwanie.

W praktyce oznacza to, że nawet bez fizycznej obecności medyka na miejscu, kluczowe jest, by kierownik i wychowawcy dokładnie wiedzieli, dokąd udać się po pomoc medyczną, jeśli zajdzie taka potrzeba – niezależnie od rodzaju interwencji.

Jak to przenieść na grunt wycieczki szkolnej?

Nauczyciele organizujący wycieczki, zwłaszcza te z noclegiem lub dłuższe niż 1 dzień, również muszą mieć świadomość, że uczniowie mogą zachorować, nawet jeśli wyjazd trwa krótko oraz fakt: to na organizatorze – czyli nauczycielu i dyrekcji – spoczywa odpowiedzialność za reakcję w takich sytuacjach. Dlatego warto przyjąć dobre praktyki organizatorów wypoczynku jako punkt odniesienia i wdrożyć minimum procedur, które zwiększą poczucie bezpieczeństwa:

Rekomendowane działania:

1. Ustalenie punktu najbliższej pomocy medycznej (nocnej, świątecznej lub całodobowej) jeszcze przed wyjazdem. Dane kontaktowe i adres warto wpisać do dokumentacji wycieczki.
2. Zebranie informacji o chorobach przewlekłych uczniów, np. astma, cukrzyca, niedoczynność tarczycy, leki hormonalne czy psychiatryczne – z wykorzystaniem formularza zdrowotnego (wzory w ostatniej części Lokalnego Standardu).
3. Zidentyfikowanie opiekuna posiadającego przeszkolenie z pierwszej pomocy, a jeżeli to możliwe – uwzględnienie w kadrze wycieczki osoby z kwalifikacjami medycznymi (np. pielęgniarki, ratownika, lekarza).
4. Wyposażenie apteczki wyjazdowej oraz przydzielenie odpowiedzialności za jej prowadzenie.
5. Rozważenie umowy lub ustnego porozumienia z lekarzem z otoczenia szkoły (np. zaprzyjaźniony pediatra, lekarz rodzinny w rejonie) i skorzystanie z nowoczesnych rozwiązań, jak teleporada lub wideorozmowa.

W przeciwieństwie do założenia, że „na wycieczce nic się nie wydarzy”, doświadczenie pokazuje, że choroby i urazy mogą się przydarzyć nawet w czasie krótkiego wyjazdu. Tym bardziej, że uczniowie biorący leki stale mogą potrzebować przypomnienia, nadzoru lub wsparcia – zarówno emocjonalnego, jak i medycznego. Organizacja odpowiedniego zaplecza zdrowotnego to nie tylko obowiązek moralny – to wyraz dbałości o pełne bezpieczeństwo uczniów.

- ✓ program wypoczynku i zajęcia dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczestników, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej i umiejętności – spełniając ten warunek, organizator powinien opracować ramowy program wypoczynku oraz prowadzić dziennik zajęć

Zarówno organizatorzy wypoczynku, jak i nauczyciele organizujący wycieczki szkolne, ponoszą odpowiedzialność za odpowiedni dobór i realizację programu wyjazdu, dostosowanego do wieku, zainteresowań, stanu zdrowia i możliwości fizycznych uczestników.

W wypoczynku zorganizowanym organizator ma obowiązek przygotowania ramowego programu wypoczynku, uwzględniającego różnorodność zajęć oraz ich dostosowanie do profilu grupy. Dodatkowo musi być prowadzony dziennik zajęć, dokumentujący ich przebieg, a także wskazujący osoby odpowiedzialne za ich realizację. Zajęcia powinny mieć charakter wychowawczy, integracyjny, rekreacyjny lub edukacyjny – z wyraźnym naciskiem na bezpieczeństwo oraz rozwój społeczny i emocjonalny dzieci. W wycieczkach szkolnych z kolei program również musi zostać opracowany – z tą różnicą, że za jego przygotowanie i nadzór odpowiada kierownik wycieczki, zwykle nauczyciel. Obowiązkiem kierownika jest:

- ✓ przygotowanie programu zgodnie z celami edukacyjnymi,
- ✓ poinformowanie uczniów, rodziców i opiekunów o jego treści,
- ✓ przydzielenie zadań opiekunom i nadzór nad przebiegiem wyjazdu.

Tym, co wyróżnia nauczyciela na plus, jest jego znajomość grupy uczniowskiej: ich możliwości, ograniczeń, zainteresowań, poziomu rozwoju i stanu zdrowia. Dzięki temu może dopasować program znacznie trafniej niż organizator zewnętrzny – o ile podejdzie do tego zadania świadomie i z odpowiednią refleksją.

Program z sensem – nie tylko zwiedzanie

Wycieczka szkolna to nie tylko „atrakcja turystyczna” – to również narzędzie wychowawcze i edukacyjne. W dobie zanikających relacji rówieśniczych, spadku kompetencji komunikacyjnych, uzależnienia od urządzeń cyfrowych, problemów z poczuciem tożsamości i sprawczości itd. dobrze zaprojektowany program wyjazdu może stać się okazją do:

- ✓ głębszej integracji klasy,
- ✓ rozwoju umiejętności opowiadania i słuchania,
- ✓ budowania relacji z dorosłymi-przewodnikami i świadkami historii,
- ✓ zainteresowania lokalną kulturą i dziedzictwem,
- ✓ działania we wspólnym rytmie i przestrzeni, w oderwaniu od ekranów.

Wycieczka może stać się impulsem do rozwoju emocjonalnego, wzmocnienia relacji i odnalezienia sensu w kontakcie z prawdziwą opowieścią – szczególnie wtedy, gdy program zawiera spotkania z żywymi ludźmi, którzy inspirują swoją historią i pasją.

Natomiast w kwestiach organizacyjnych aspektów bezpieczeństwa programu, w ramach Lokalnego Standardu Bezpiecznego Wypoczynku należy również przypominać, że program – niezależnie od jego treści – musi być bezpieczny logistycznie i technicznie. To oznacza m.in.:

- ✓ upewnienie się, że atrakcje są przystosowane do wieku uczestników,
- ✓ że sprzęt rekreacyjny (np. parki linowe, sale sportowe, wyposażenie warsztatowe) posiada atesty i jest sprawny,
- ✓ że zajęcia prowadzone są przez osoby kompetentne i uprawnione (np. instruktorzy, animatorzy, przewodnicy),
- ✓ oraz że miejsce i czas zajęć są bezpieczne i kontrolowane.

Przy tworzeniu programu należy również uwzględnić m.in.: stan zdrowia i ewentualne ograniczenia uczniów, przerwy na odpoczynek, posiłki i czas wolny oraz czytelny harmonogram, który można udostępnić rodzicom i wszystkim opiekunom.

- ✓ żywienie zgodne z zasadami higieny żywienia – zasady zawarte w ustawie w tym zróżnicowana dieta oraz wymagania dotyczące indywidualnej diety wskazane w karcie kwalifikacyjnej uczestnika wypoczynku

Żywność to jeden z kluczowych obszarów odpowiedzialności organizatora – zarówno w ramach formalnego wypoczynku, jak i podczas wycieczek szkolnych, nawet tych jednodniowych. W Lokalnym Standardzie bezpieczeństwa traktujemy je jako element wymagający szczególnej uważności – ze względu na jego wpływ na zdrowie, komfort i poczucie zaopiekowania uczestników.

Zgodnie z ustawą i rozporządzeniem organizator musi zapewnić żywienie zgodne z zasadami higieny żywienia, w tym musi uwzględnić diety specjalne i alergie wpisane do kart kwalifikacyjnych uczestników. W praktyce oznacza to konieczność korzystania ze sprawdzonych punktów gastronomicznych (zarejestrowanych w sanepidzie) lub szczegółowego zweryfikowania warunków sanitarnych punktów „okazjonalnych”, np. funkcjonujących sezonowo tylko na czas danego turnusu.

Choć wycieczka szkolna może nie podlegać formalnie tak restrykcyjnym wymogom, odpowiedzialność nauczyciela-kierownika wycieczki jest analogiczna, gdyż zgodnie z §10 ust. 7 rozporządzenia MEN w sprawie krajoznawstwa i turystyki szkolnej, to właśnie kierownik wycieczki organizuje i nadzoruje wyżywienie uczestników.

To zadanie obejmuje kilka aspektów:

1. Weryfikacja punktu gastronomicznego

- ✓ Korzystając z restauracji lub stołówek, warto potwierdzić, że są one zarejestrowane i podlegają regularnym kontrolom sanepidu.
- ✓ W przypadku firm cateringowych lub punktów działających „okazjonalnie” (np. pensjonat gotujący tylko dla grup), nauczyciel powinien poprosić o dokumentację potwierdzającą spełnianie zasad higieny żywienia czy informacje o warunkach przechowywania i podawania żywności, by mieć pewność, że dopełnił należytej staranności w wyborze punktu gastronomicznego.

2. Znajomość potrzeb uczniów

To nauczyciel, jako osoba znająca klasę, może (i powinien) zebrać informacje o alergiach i dietach specjalnych (np. bezglutenowa, bezlaktozowa, wegetariańska, cukrzycowa) np. za pomocą formularza zdrowotno-żywnościowego (proponowanego w załączniku do standardu) i przekazać je z odpowiednim wyprzedzeniem obsłudze gastronomicznej. Nie chodzi tylko

o dobór produktów, ale również o procedury ich przygotowania, np. wymogi sterylności przy celiakii (brak kontaktu z glutenem na etapie obróbki termicznej i pakowania).

Żywnienie to nie tylko obowiązek — to również ważny element kultury, integracji i codziennego rytuału. W kontekście wycieczek może ono wpływać na poczucie bezpieczeństwa i komfortu uczniów, sprzyjać rozmowom, odpoczynkowi i wyciszeniu, a także być okazją do poznawania lokalnych tradycji kulinarnych – o ile zostanie odpowiednio zaplanowane. W świecie, w którym dzieci i młodzież mają coraz więcej indywidualnych potrzeb dietetycznych, a jednocześnie coraz większy wpływ na swoje wybory żywieniowe, szkoła — jako organizator wyjazdu — musi zachować wysoką świadomość i standard opieki żywieniowej. Nauczyciel nie musi być dietetykiem, ale powinien być świadomym pośrednikiem między uczniem a organizatorem posiłku.

- ✓ bezpieczne korzystanie z wyznaczonych obszarów wodnych – zasady zawarte w ustawie oraz opieka wychowawcy wypoczniku i ratownika wodnego podczas korzystania z wyznaczonych obszarów wodnych
- ✓ bezpieczne przebywanie w górach oraz na zorganizowanych terenach narciarskich – zasady zawarte w ustawie oraz w regulaminach Parków Narodowych w górach

Choć formalnie mamy do czynienia z dwoma oddzielnymi wymaganiami prawnymi — jednym dotyczącym obszarów wodnych, drugim terenów górskich i narciarskich — w kontekście szkolnych wycieczek warto je traktować łącznie. Oba odnoszą się bowiem do zajęć fizycznych prowadzonych w warunkach potencjalnego ryzyka, które wymagają szczególnej uważności, przygotowania i świadomości nauczyciela-kierownika wycieczki.

W Lokalnym Standardzie Bezpiecznego Wypoczniku nazywamy te obszary symbolicznie "migającym pomarańczowym światłem": nie są one zakazane ani z definicji niebezpieczne, ale wymagają uruchomienia najwyższej czujności i odpowiedniego zabezpieczenia. W przypadku wyjść górskich — szczególnie powyżej 1000 m n.p.m. — rekomenduje się, aby grupę prowadził licencjonowany przewodnik górski. To osoba, która potrafi ocenić warunki terenowe i pogodowe, ma kompetencje, by podjąć decyzję o skróceniu lub zmianie trasy czy dba o rytm marszu, bezpieczeństwo grupy i kontakt z odpowiednimi służbami. Do obowiązków kierownika wycieczki należy jednak nie tylko wybór trasy i przewodnika, ale także:

- ✓ zadbanie o odpowiedni ekwipunek uczniów (obuwie trekkingowe, kurtki, czapki, rękawiczki, latarki, peleryny),
- ✓ dostosowanie planu do wieku, sprawności i kondycji dzieci,
- ✓ przygotowanie alternatywy na wypadek załamania pogody lub rezygnacji uczestników.

Zgodnie z przepisami wypoczynkowymi, podczas z kolei kąpieeli dzieci muszą znajdować się pod opieką co najmniej jednego ratownika wodnego oraz jednego wychowawcy. W przypadku

wycieczek szkolnych to wymaganie nie jest obowiązkowe formalnie, ale zdecydowanie powinno być wdrażane jako zasada dobrej praktyki. Każda kąpiel, pobyt w akwenu, basenie, aquaparku czy nad morzem powinna odbywać się wyłącznie w miejscach strzeżonych, z obecnością ratownika, który zna liczbę dzieci w wodzie i na brzegu z prowadzeniem regularnego liczenia uczestników oraz z jasnym określeniem zasad korzystania z kąpeli (np. kolorowe czepki, grupy według umiejętności).

Obie powyższe kategorie warto rozszerzyć o inne aktywności wysokiego ryzyka, które pojawiają się coraz częściej w ofertach wycieczek, takich jak np.: spływy kajakowe, wycieczki rowerowe, zajęcia narciarskie, wspinaczki i parki linowe. W takich przypadkach kierownik wycieczki powinien: zatrudnić instruktora lub specjalistę z odpowiednimi uprawnieniami, zadbać o atestowany sprzęt oraz dostosować poziom trudności do wieku i sprawności grupy. Pamiętać należy, że Nie każda aktywność fizyczna musi wiązać się z ryzykiem, ale każda wymaga odpowiedzialności. Uczestnictwo uczniów w zajęciach w górach czy nad wodą powinno być świadomie zaplanowane, poprzedzone przygotowaniem i zabezpieczone kadrowo. Kluczem jest świadomość i prewencja, a nie rezygnacja z atrakcyjnych form wypoczynku.

Analiza obowiązków wynikających z ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzenia w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży pokazuje wyraźnie, że standardy narzucone organizatorom wypoczynku mogą i powinny stanowić punkt odniesienia dla nauczycieli – kierowników wycieczek szkolnych. Zgodnie z rozporządzeniem MEN w sprawie krajoznawstwa i turystyki szkolnej, kierownik wycieczki:

- ✓ opracowuje program i regulamin wycieczki,
- ✓ zapoznaje uczniów, rodziców i opiekunów z założeniami wyjazdu,
- ✓ organizuje i nadzoruje transport, żywienie i noclegi,
- ✓ określa zadania opiekunów i dba o przestrzeganie zasad bezpieczeństwa,
- ✓ nadzoruje wyposażenie uczniów i apteczkę,
- ✓ dokonuje podsumowania i rozliczenia wycieczki.

Zestawienie tych zadań z wymaganiami wobec organizatorów wypoczynku (kolonii, zimowisk, zielonych szkół) pokazuje, że sfera odpowiedzialności jest niemal identyczna, mimo że różnią się procedury i obowiązki formalne. Dlaczego warto korzystać ze standardów wypoczynku? Gdyż choć wycieczka szkolna nie musi spełniać wszystkich wymogów formalnych wypoczynku, to przyjęcie tych standardów jako wzorca pozwala lepiej zorganizować każdy aspekt wyjazdu:

Obszar	Obowiązek formalny (wypoczynek)	Możliwość wdrożenia (wycieczka szkolna)
Kadra	Kierownik i wychowawcy z kwalifikacjami	Nauczyciele + osoby z zewnątrz, ale warto sprawdzać kwalifikacje i niekaralność
Opieka medyczna	Umowa z lekarzem lub znajomość punktu pomocy	Znajomość lokalnej opieki medycznej, zgłoszenie chorób przewlekłych
Żywnienie	Uwzględnienie diet i higieny	Formularze żywieniowe, kontakt z kuchnią, weryfikacja punktu
Obiekt	Opinie sanepidu i PSP	Własna checklista, zapytanie o dokumenty, wizyta
Program	Ramowy plan + dziennik	Program dostosowany do klasy, sensowny i wychowawczy
Bezpieczeństwo	Ratownicy, przewodnicy, atestowany sprzęt	Przewidywanie zagrożeń, zatrudnienie specjalistów

Lokalny Standard Bezpiecznego Wypoczynku, oparty na analizie obowiązujących przepisów i dobrych praktyk, może stanowić realne wsparcie dla szkół, nauczycieli i dyrektorów planujących wyjazd z uczniami — szczególnie z noclegiem lub w terenie podwyższonego ryzyka. To dokument nie tylko administracyjny, ale przede wszystkim praktyczny – łączący bezpieczeństwo prawne, organizacyjne i wychowawcze.

Zasady współpracy z rodzicami i opiekunami

Właściwa współpraca pomiędzy rodzicami a opiekunami — zwłaszcza podczas wycieczek z noclegiem — ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa, porządku organizacyjnego i atmosfery samego wyjazdu. Lokalny standard proponuje dwutorowe podejście do tego zagadnienia:

1. Ustalenie zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych przez uczniów,
2. Określenie form i częstotliwości kontaktu rodziców z dziećmi oraz kadrami wycieczki.

Szkoła lub placówka jako organizator wycieczki powinna określić, czy i w jakim zakresie uczniowie będą mogli korzystać ze swoich telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych. Takie zasady powinny być opisane w regulaminie wycieczki i znane wszystkim uczestnikom oraz ich opiekunom. Ograniczenie dostępu do urządzeń nie powinno być

postrzegane jako kara, lecz jako element dbałości o bezpieczeństwo — także cyfrowe (cyberbezpieczeństwo). Dzieci mogą mieć dostęp do publicznych sieci Wi-Fi (np. w pensjonatach), co — przy braku aktywnej kontroli rodzicielskiej na urządzeniach — naraża je na niepożądane treści lub kontakty. Dodatkowo, nieograniczony dostęp do telefonu może utrudnić integrację i osłabić kontakt z opiekunami, co w praktyce przekłada się na niższy poziom kontroli wychowawczej i słabsze osadzenie w rytmie wyjazdu.

Rodzice powinni zostać uprzednio poinformowani o zasadach kontaktu z dzieckiem oraz z kierownikiem wycieczki. Wskazane jest, aby dzieci mogły kontaktować się z rodzicami w ustalonych godzinach, a kontakt z kadrą wycieczki odbywał się wyłącznie przez numer kierownika wycieczki. Lokalny Standard rekomenduje zasadę, żeby numery prywatne nauczycieli-opiekunów nie były udostępniane, gdyż ich zadaniem jest bezpośrednia opieka nad uczniami, nie pełnienie roli punktu informacyjnego. Rodzice powinni zostać uprzedzeni, że jeśli każda z kilkudziesięciu rodzin będzie próbowała kontaktować się z kierownikiem, jego czas zostanie zdominowany przez odbieranie telefonów, a nie realne działania opiekuńcze.

Podczas przygotowań do wyjazdu warto przypomnieć rodzicom, że ich rola kończy się wraz z chwilą odjazdu autokaru, a nie zaczyna wtedy na nowo. Rodzice, dziadkowie, ciocie, wujkowie — niezależnie od więzi — powinni pozwolić dziecku przeżyć wycieczkę samodzielnie, bez ciągłych telefonów: „Czy zjadłeś?”, „Czy już się położyłaś?”, „Co było na obiad?”. Zaleca się wręcz umówienie się z dzieckiem na jedno, konkretne „okienko kontaktu”, np. po obiedzie — i zrezygnowanie z pisania, dzwonienia i pytania non stop. To buduje dojrzałość ucznia i porządkuje rytm dnia.

Aby uniknąć chaosu i napięć informacyjnych, szkoła powinna wcześniej przekazać dokumentację wycieczki zawierającą program wycieczki, listę miejsc noclegu i wyżywienia, podstawowe zasady zachowania, dane kontaktowe kierownika z określoną porą kontaktu. Dodatkowym atutem będzie opisanie w regulaminie zasady korzystania z telefonów przez uczniów oraz nakreślenie modeli kontaktu rodzic-uczeń oraz rodzic-kierownik. Ważne, by poprosić rodziców o potwierdzenie znajomości zasad i programu oraz o wyrażenie zgody na ich respektowanie.

Zasady współpracy z rodzicami podczas wyjazdów szkolnych powinny być przemyślane, spisane i zrozumiałe i zawsze podporządkowane dobru dziecka, rytmowi wyjazdu i bezpieczeństwu grupy. Tylko wtedy możliwe będzie stworzenie przestrzeni, w której dzieci przeżyją wycieczkę naprawdę i świadomie, a opiekunowie będą mogli zająć się ich rzeczywistą opieką – nie tylko telefonami.

Wymagania wobec opiekunów

Wycieczka szkolna, zielona szkoła czy wypoczynek zorganizowany może być dla uczniów pięknym przeżyciem – ale tylko wtedy, gdy towarzyszą im opiekunowie, którzy są kompetentni, odpowiedzialni, zróżnicowani i świadomi swojej roli. Moduł ten określa, jakie wymagania warto stawiać osobom pełniącym funkcję opiekuna – zarówno w sensie formalnym, jak i praktycznym i relacyjnym.

W zależności od formy wyjazdu oraz charakteru aktywności, funkcję opiekuna mogą pełnić przede wszystkim:

- ✓ nauczyciele – kierownicy i opiekunowie faktyczni uczniów,
- ✓ rodzice lub inne osoby zaproszone – działające jako wspierająca kadra towarzysząca,
- ✓ przewodnicy turystyczni – miejscy, górscy, muzealni, zamkowi, edukacyjni,
- ✓ animatorzy i instruktorzy – prowadzący warsztaty, zajęcia integracyjne, sportowe, kreatywne.

Każda z tych osób, choć pełni nieco inną rolę, w oczach ucznia staje się reprezentantem dorosłych i autorytetem – dlatego wymaga to odpowiedniego przygotowania, doboru i zaufania.

Do najważniejszych wymagań formalnych wobec opiekunów należy spełnienie następujących kryteriów. Opiekun powinien

- ✓ być pełnoletni i niekarany,
- ✓ nie widnieć w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym,
- ✓ posiadać przynajmniej średnie wykształcenie (w przypadku wypoczynku),
- ✓ w przypadku wychowawców – mieć ukończony kurs wychowawcy wypoczynku (min. 36 godzin),
- ✓ w przypadku instruktorów, przewodników – posiadać stosowne uprawnienia (np. licencja przewodnika górskiego, animatora, instruktora rekreacji).

W przypadku nauczycieli i rodziców warto również pozyskać zaświadczenie o niekaralności i zgodę na przetwarzanie danych osobowych w celu pełnienia funkcji opiekuńczej.

Natomiast oprócz wymogów formalnych, kierownik wycieczki powinien brać pod uwagę szereg cech i kompetencji swoich współpracowników. Do najważniejszych można zaliczyć odpowiedzialność i uważność – realna gotowość do opieki, reagowania i działania zgodnie z procedurami. Ważne jest to, by działania i zachowanie opiekuna było spójne z regulaminem wycieczki – znajomość i stosowanie zasad bezpieczeństwa i organizacji. Nieocenioną rolę w jakości wycieczki może spełnić umiejętność komunikacji z dziećmi i młodzieżą, a także

zdolność do współpracy z innymi opiekunami – bez konfliktów, z wzajemnym zaufaniem. Te dwa ostatnie wskazania dobrze jest budować na fundamencie formułowania jasnych wymagań wobec uczestników, elastyczności w sytuacjach nagłych oraz empatii i szacunku dla różnic (płciowych, temperamentalnych, emocjonalnych, językowych, zdrowotnych).

Kierownik wycieczki powinien świadomie dobierać kadrę opiekunów i przewodników, uwzględniając charakter grupy – np. jeśli uczniowie są dynamiczni i żywiołowi, animator lub przewodnik również powinien mieć energię i umiejętność pracy w szybkim rytmie. Na względzie powinny pozostawać zainteresowania uczestników – np. jeśli grupa lubi historię, warto wybrać przewodnika z pasją, umiejącego opowiadać. W przypadku wycieczek dłuższych z noclegiem warto wziąć pod uwagę różnorodność płciową opiekunów – co ułatwia dzieciom nawiązywanie kontaktu z osobą, z którą czują się bezpiecznie (np. dziewczynki często wolą zgłaszać problemy do kobiet, chłopcy – do mężczyzn). Wreszcie doświadczenie podpowiada, by kierownik wyjazdu przewidział podział kompetencji i ról – np. kto odpowiada za dokumentację, kto za sprzęt, kto za kontakt z organizatorem, kto za aktywności wieczorne.

Opiekun w czasie wycieczki nie jest tylko towarzyszem. Jest osobą współodpowiedzialną za życie, zdrowie i dobrostan uczestników. To oznacza, że wymagane są:

- ✓ obecność przy dzieciach w każdej przestrzeni (w czasie aktywności, przejazdów, posiłków),
- ✓ reagowanie na sytuacje trudne i kryzysowe (z wykorzystaniem procedur interwencyjnych),
- ✓ czuwanie nad realizacją programu i egzekwowaniem zasad,
- ✓ budowanie pozytywnego autorytetu – przez przykład, a nie tylko kontrolę.

Wycieczka będzie udana, jeśli dzieci wrócą całe, zdrowe, z dobrym wspomnieniem — ale też wtedy, gdy opiekunowie czuli, że są zespołem, że mieli wpływ i że działali wspólnie z nauczycielem-kierownikiem, a nie jedynie „towarzyszyli” uczniom. Dlatego rola opiekuna powinna być jasno określona, przemyślana i zaplanowana. Nieprzypadkowy dobór osób, wnikliwa analiza ich predyspozycji oraz spójna komunikacja w zespole to fundament udanego wyjazdu.

Sposoby reagowania na sytuacje kryzysowe

Każda wycieczka, obóz, zielona szkoła lub inna forma zbiorowego pobytu dzieci i młodzieży powinna być objęta standardowymi procedurami bezpieczeństwa — nie tylko w sensie fizycznym (obiekt, medycyna, warunki sanitarne), ale również w wymiarze opieki psychospołecznej i ochrony przed zagrożeniami: przemocą, zaniedbaniem, dostępem do nieodpowiednich treści, wypadkami, chorobami, kryzysami emocjonalnymi. Procedury powinny być jasne, zrozumiałe i znane kadrze, uczestnikom i — w odpowiednim zakresie — rodzicom/opiekunom, by w razie zaistnienia sytuacji kryzysowej reakcja była szybka, przemyślana i skuteczna.

Organizator (kierownik wyjazdu / szkoła) zobowiązany jest działać zgodnie z zasadami ochrony małoletnich — co oznacza aktywne tworzenie środowiska bezpiecznego także pod kątem psychologicznym, społecznym i cyfrowym. Ważne, by każdy członek kadry (nauczyciel, instruktor, wychowawca, wolontariusz, opiekun) zaangażowany w przedsięwzięcie był przeszkolony z procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych i znał zasady zgłaszania zagrożeń. Przed rozpoczęciem aktywności turystycznej przygotowuje się i udostępnia wszystkim uczestnikom (w tym rodzicom/opiekunom) dokument zawierający: plan wyjazdu, warunki zakwaterowania, zasady bezpieczeństwa oraz, przynajmniej we fragmentach, procedury reagowania na sytuacje kryzysowe, w których przewiduje się również mechanizmy wsparcia psychicznego i interwencji, do których należą również: możliwość zgłoszenia problemu, anonimowy kontakt, szybką reakcją, a także ewentualne przekierowanie do służb specjalistycznych. Poniżej proponujemy krótką „formułę pierwszego działania” w sytuacji kryzysowej. Formuła ta będzie skuteczna, jeśli będzie znana przez członków personelu, ale także jeśli będzie miała swoją kontynuację już w szerszych Standardach Ochrony Małoletnich danej placówki oraz innych regulaminach i wewnątrzszkolnych ustaleniach.

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Zachowaj spokój.
2. Słuchaj spokojnie i traktuj małoletniego poważnie. Zadawaj pytania tylko w celu uściślenia.
3. Nie zadawaj pytań naprowadzających i wtrącających. Nie sugeruj własnych słów, używaj tylko słów małoletniego. Pozwól małoletniemu mówić w jego własnym tempie. Stosuj aktywne słuchanie, które wyraża współczucie, spokój i wsparcie. Nie okazuj szoku ani przerażenia w reakcji na słowa małoletniego.
4. Zapewnij małoletniego, że wyjawiając ci nadużycie, postąpił właściwie.
5. Poinformuj małoletniego, że zrobisz wszystko co możesz, by mu pomóc.
6. Powiedz małoletniemu, że on nie ponosi winy za zaistniałą sytuację.
7. Wyjaśnij małoletniemu, że tymi informacjami będziesz musiał(a) podzielić się z innymi. Pod koniec rozmowy poinformuj go, co zamierzasz dalej zrobić i komu przekażesz uzyskane informacje.

8. Osoba, która jako pierwsza dowiaduje się o zaistnieniu potencjalnego przypadku wykorzystywania małoletniego, nie jest upoważniona do wydawania decyzji, czy fakt nadużycia rzeczywiście miał miejsce. Jest to zadanie dla odpowiedzialnych organów i instytucji, do których sprawa zostanie skierowana na dalszych etapach.
9. Zapisz niezwłocznie przebieg rozmowy i podpisz się czytelnie pod nią.
10. Poinformuj o zaistniałej sytuacji kierownika wyjazdu.

Posiadanie formalnej i przemyślanej procedury reagowania na sytuacje kryzysowe to **warunek odpowiedzialnej organizacji wyjazdów dzieci i młodzieży**. Zapobiega chaosowi, umożliwia szybką reakcję w razie zagrożenia, chroni dzieci, a także personel przed niewłaściwymi reakcjami. W sytuacjach kryzysowych czas i jasność działań są kluczowe. Takie podejście jest zgodne ze standardami ochrony małoletnich stosowanymi w edukacji i proponowanymi przez organizacje zajmujące się bezpieczeństwem — zarówno w kraju, jak i międzynarodowo.

Wzory formularzy i zgód

W trosce o bezpieczeństwo uczestników wycieczek szkolnych i zorganizowanego wypoczynku, prezentujemy proponowany zestaw niezbędnych dokumentów do wypełnienia przez rodziców lub opiekunów prawnych. Formularze te służą zarówno do zebrania kluczowych informacji zdrowotnych i organizacyjnych, jak i do prawidłowego zarządzania zgodami oraz upoważnieniami w czasie wyjazdu.

Dokumenty formalne i organizacyjne:

- ✓ Oświadczenie o czasowym przejęciu odpowiedzialności – dokument potwierdzający, że osoba wskazana przez rodzica / prawnego opiekuna czasowo przejmuje opiekę nad uczestnikiem.
- ✓ Upoważnienie do odbioru uczestnika przez osobę trzecią – służy do wskazania osoby, która będzie mogła odebrać dziecko z miejsca np. zakończenia wycieczki. Musi zawierać dane personalne oraz numer kontaktowy tej osoby.
- ✓ Upoważnienie do odwiedzin uczestnika przez osobę trzecią – umożliwia wizytę u dziecka w miejscu np. noclegowym wycieczki przez osoby inne niż rodzice/opiekunowie prawni.
- ✓ Oświadczenie o wcześniejszym odbiorze uczestnika – składane w sytuacji, gdy planowany jest wcześniejszy powrót dziecka do domu.

Dokumenty zdrowotne i dietetyczne

- ✓ Karta dawkowania leków uczestnika wypoczynku – zawiera informacje o konieczności przyjmowania leków przez dziecko, dawkowaniu i sposobie podania. Kluczowa dla zapewnienia bezpiecznej opieki medycznej.

- ✓ Dieta specjalna uczestnika wypoczynku – umożliwia zgłoszenie specjalnych potrzeb dietetycznych (np. bezglutenowych, wegetariańskich, bezlaktozowych). Dzięki tej informacji możliwe jest właściwe przygotowanie posiłków w punktach gastronomicznych.
- ✓ Oświadczenie rodzica w sprawie celiakii – obowiązkowe dla uczestników cierpiących na celiakię. Umożliwia zastosowanie procedur bezpieczeństwa żywieniowego.
- ✓ Oświadczenie rodzica w sprawie choroby przewlekłej uczestnika wypoczynku – dotyczy dzieci z diagnozowanymi schorzeniami (np. cukrzyca, astma, zaburzenia hormonalne) i pozwala organizatorowi przewidzieć reakcje i wdrożyć odpowiednią opiekę.
- ✓ Oświadczenie rodzica w sprawie stanu zdrowia uczestnika wypoczynku – uniwersalne oświadczenie dotyczące ogólnego stanu zdrowia, alergii oraz przeciwwskazań do aktywności fizycznej i programu wycieczki.

Zgody dodatkowe

- ✓ Oświadczenie o wyrażeniu zgody na wykorzystanie wizerunku – pozwala wykorzystywać zdjęcia z wyjazdu do celów promocyjnych (np. relacje z wycieczki, fotoreportaże na stronie internetowej).
- ✓ Oświadczenie o wyrażeniu zgody na otrzymywanie informacji marketingowych – dobrowolna zgoda umożliwiająca przesyłanie przez organizatora informacji o przyszłych wyjazdach, zniżkach, nowościach programowych itp.

Ochrona danych osobowych

- ✓ Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych – dokument zgodny z RODO, w którym organizator informuje rodziców i uczestników o zakresie, celu i sposobie przetwarzania danych osobowych.

(imię i nazwisko)

-----, dnia -----
(miejsowość) (data)

(ulica, numer domu/mieszkania)

(kod pocztowy i miejscowość)

OŚWIADCZENIE O CZASOWYM PRZEJĘCIU ODPOWIEDZIALNOŚCI

Ja, -----, legitymująca/y się dowodem osobistym/paszportem
(imię, nazwisko osoby odbierającej)

o numerze ----- jako rodzic/prawny opiekun/osoba upoważniona przez rodziców*
(seria, numer dokumentu)

oświadczam, iż

od dnia ----- od godz. -----

do dnia ----- do godz. -----

przejmuję odpowiedzialność za życie i zdrowie uczestnika -----
(imię, nazwisko odbieranego uczestnika)

(podpis czytelny osoby odbierającej uczestnika)

*-niepotrzebne skreślić

KARTA DAWKOWANIA LEKÓW UCZESTNIKA WYPOCZYNKU

DOKUMENT NALEŻY WYPEŁNIĆ CZYTELNIE – DRUKOWANYMI LITERAMI

imię i nazwisko uczestnika	PESEL uczestnika	KOD turnusu	
LEKI, KTÓRE NALEŻY PODAWAĆ PRZEZ CAŁY OKRES TRWANIA TURNUSU			
Nazwa leku i forma (tabletki, syrop itp.)	Przekazana ilość leku (liczba drażetek itd.)	Dawkowanie	Pora podania
DODATKOWE LEKI PRZEKAZANE UCZESTNIKOWI			
Nazwa leku i forma (tabletki, syrop itp.)	Przekazana ilość leku (liczba drażetek itd.)	Dawkowanie	Sytuacje, w której należy podać leki

Wypełnioną i podpisaną kartę proszę przesłać do Biura Obsługi Klienta najpóźniej na 14 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia turnusem, a w razie zmian prosimy o dostarczenie aktualnej karty pierwszego dnia turnusu.

Wszystkie leki podawane są przez kierownika wypoczynku lub wskazanego przez niego wychowawcę wypoczynku. Leki przechowuje wyłącznie kierownik wypoczynku lub wychowawca do tego upoważniony.

Proszę o podawanie leków mojemu dziecku zgodnie z powyższą instrukcją. Jednocześnie oświadczam, iż stan zdrowia mojego dziecka został przeze mnie szczegółowo opisany w Karcie Kwalifikacyjnej Uczestnika.

(data, podpis rodzica/prawnego opiekuna)

DIETA SPECJALNA UCZESTNIKA WYPOCZYNKU

DOKUMENT NALEŻY WYPEŁNIĆ CZYTELNIE – DRUKOWANYMI LITERAMI

imię i nazwisko uczestnika	PESEL uczestnika	KOD turnusu
Moje dziecko jest na diecie ☐ wegetariańskiej, nie je ryb*; ☐ wegetariańskiej, je ryby*; ☐ wegańskiej* ☐ bezglutenowej; ☐ bezlaktozowej**; ☐ specjalnej, opisanej poniżej***		
PRODUKTY, których uczestnik nie może spożywać (jedzenie i picie)		
Proszę wypisać produkty lub składniki produktów, których uczestnik nie może spożywać UWAGA! Czasem dla ułatwienia można wymienić te produkty, które może spożywać dziecko.		

* - wpisz znak „X” w kratkę po lewej stronie wybranej diety.

** - wpisz znak „X” w kratkę po lewej stronie wybranej diety. Uwaga! Wymagane zaświadczenie od lekarza (alergologa), że dziecko rzeczywiście z przyczyn zdrowotnych nie może spożywać posiłków zawierających gluten, czy laktozę.

*** - uzupełnij poniższą tabelę o produkty, których dziecko ze względów zdrowotnych (uczulenie, alergia) nie może spożywać. Uwaga! Wymagane jest zaświadczenie od lekarza (alergologa), że dziecko rzeczywiście nie może spożywać danych produktów.

Uwaga! Organizator wypoczynku nie ponosi odpowiedzialności za spożywanie przez uczestnika niedozwolonych dla niego produktów poza posiłkami grupowymi!

Proszę o sporządzenie specjalnej diety dla mojego dziecka zgodnie z powyższą instrukcją.
Jednocześnie oświadczam, iż stan zdrowia mojego dziecka został przeze mnie szczegółowo opisany w Karcie Kwalifikacyjnej Uczestnika.

(data, podpis rodzica/prawnego opiekuna)

(imię i nazwisko)

_____, dnia _____
(miejsowość) (data)

(ulica, numer domu/mieszkania)

(kod pocztowy i miejscowość)

UPOWAŻNIENIE DO ODBIORU UCZESTNIKA PRZEZ OSOBĘ TRZECIĄ

DOKUMENT NALEŻY WYPEŁNIĆ CZYTELNIE – DRUKOWANYMI LITERAMI

Ja, niżej podpisana(ny) _____ jako rodzic/prawny opiekun dziecka:
(imię, nazwisko rodzica/opiekuna prawnego)

_____ PESEL: _____ upoważniam Pana/Panią
(imię, nazwisko dziecka)

_____ legitymującą(ego) się dokumentem _____
(imię, nazwisko osoby odwiedzającej)

nr _____ do odbioru dziecka z wypoczynku w _____
(miejsce organizacji wypoczynku)

w dniu _____

Jednocześnie oświadczam, iż nie będę wnosić żadnego oskarżenia względem organizatora, jeśli podczas transportu mojego dziecka przez osobę wskazaną w powyższym upoważnieniu, zdarzy się wypadek, w którym moje dziecko będzie narażone na utratę zdrowia lub życia.

(data, podpis rodzica/prawnego opiekuna)

Uwaga!

W przypadku niekompletnego wypełnienia niniejszego formularza, braku możliwości wylegitymowania osoby lub w przypadku, jeśli zaistnieje obawa, że osoba odbierająca nie może prowadzić pojazdu (oznaki spożywania alkoholu, środków odurzających lub inne), organizator zastrzega sobie prawo do niewydania dziecka. Dziecko zostaje zatrzymane w miejscu organizacji imprezy turystycznej pod opieką wychowawcy do czasu przybycia rodziców/opiekunów prawnych. Koszt pobytu dziecka i wychowawcy ponoszą rodzice dziecka.

(imię i nazwisko)

-----, dnia -----
(miejsowość) (data)

(ulica, numer domu/mieszkania)

(kod pocztowy i miejscowość)

UPOWAŻNIENIE DO ODWIEDZIŃ UCZESTNIKA PRZEZ OSOBĘ TRZECIĄ

DOKUMENT NALEŻY WYPEŁNIĆ CZYTELNIE – DRUKOWANYMI LITERAMI

Ja, niżej podpisana(ny) _____ jako rodzic/prawny opiekun dziecka:
(imię, nazwisko rodzica/opiekuna prawnego)

_____ PESEL: _____ upoważniam Pana/Panią
(imię, nazwisko dziecka)

_____ legitymującą(ego) się dokumentem _____
(imię, nazwisko osoby odwiedzającej)

nr _____ do odwiedzin dziecka w trakcie wypoczynku w _____
(miejsce organizacji wypoczynku)

w dniu _____ w godzinach od _____ do _____.

Jednocześnie oświadczam, iż nie będę wnosić żadnego oskarżenia względem organizatora, jeśli podczas transportu mojego dziecka przez osobę wskazaną w powyższym upoważnieniu, zdarzy się wypadek, w którym moje dziecko będzie narażone na utratę zdrowia lub życia.

(data, podpis rodzica/prawnego opiekuna)

Uwaga!

W przypadku niekompletnego wypełnienia niniejszego formularza, braku możliwości wylegitymowania osoby lub w przypadku, jeśli zaistnieje obawa, że osoba odbierająca nie może prowadzić pojazdu (oznaki spożywania alkoholu, środków odurzających lub inne), organizator zastrzega sobie prawo do niewydania dziecka. Dziecko zostaje zatrzymane w miejscu organizacji imprezy turystycznej pod opieką wychowawcy do czasu przybycia rodziców/opiekunów prawnych. Koszt pobytu dziecka i wychowawcy ponoszą rodzice dziecka.

(imię i nazwisko)

-----, dnia -----
(mięscowość) (data)

(ulica, numer domu/mieszkania)

(kod pocztowy i miejscowość)

OŚWIADCZENIE RODZICA W SPRAWIE CELIAKII

DOKUMENT NALEŻY WYPEŁNIĆ CZYTELNIE – DRUKOWANYMI LITERAMI

Ja, niżej podpisana(ny) _____, PESEL: _____
(imię, nazwisko rodzica/opiekuna prawnego)

Jako rodzic/prawny opiekun, oświadczam iż moje dziecko _____
(imię, nazwisko dziecka)

PESEL: _____, cierpi na przewlekłą chorobę o nazwie celiakia. Poniżej przedstawiam wszystkie znane mi istotne informacje, pozwalające zapewnić mojemu dziecku adekwatną do jego potrzeb opiekę:

(miejsowość, data, podpis rodzica/prawnego opiekuna)

OBRÓĆ KARTKĘ!

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma(y) sposobu zapewnienia przez Organizatora opieki medycznej uczestnikom imprezy wypoczynku, która opisana jest w Ofercie Handlowej odpowiedniej dla programu, gdzie określono, iż

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dodatkowo Organizator wyraźnie podkreśla, iż nie ma możliwości, by posiłki przygotowywane były w warunkach laboratoryjnych z całkowitym wykluczeniem obecności glutenu. Niemniej Organizator wraz z personelem odpowiedzialnym za przygotowywanie i wydawanie posiłków dołożą starań, by wskazana dieta bezglutenowa była przygotowywana i wydawana z uważną starannością. Mając na uwadze powyższe informacje oraz po zapoznaniu się z podstawowymi dokumentami Organizatora, tj. Ofertą Handlową odpowiednią dla programu, Ogólnymi Warunkami Uczestnictwa w Imprezach Turystycznych dla Dzieci i Młodzieży (.....) oraz Regulaminem Imprez Turystycznych dla Dzieci i Młodzieży (.....), uznaję, że wszystkie aspekty organizacji oraz w szczególności zapewnienia opieki medycznej oraz wychowawczej są wystarczające do sprawowania skutecznej opieki nad moim dzieckiem.

(miejsowość, data i podpis rodzica/prawnego opiekuna)

W celu uzupełnienia powyższej informacji, do niniejszego dokumentu załączam (zaznacz właściwe):

- Informację od lekarza prowadzącego moje dziecko, dotyczącą jego dolegliwości.
- Zaświadczenie lekarza prowadzącego moje dziecko, potwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do uczestnictwa w imprezie wypoczynku.
- Poszerzoną informację dot. dolegliwości mojego dziecka.
- Kartę dawkowania leków, które przyjmuje moje dziecko.
- Inny załącznik. Jaki?

.....

(imię i nazwisko)

-----, dnia -----
(mięscowość) (data)

(ulica, numer domu/mieszkania)

(kod pocztowy i miejscowość)

OŚWIADCZENIE RODZICA W SPRAWIE CHOROBY PRZEWLEKŁEJ UCZESTNIKA WYPOCZYNKU

DOKUMENT NALEŻY WYPEŁNIĆ CZYTELNIE – DRUKOWANYMI LITERAMI

Ja, niżej podpisana(ny) _____, PESEL: _____
(imię, nazwisko rodzica/opiekuna prawnego)

jako rodzic/prawny opiekun, oświadczam iż moje dziecko _____
(imię, nazwisko dziecka)

PESEL: _____, cierpi na przewlekłą chorobę o nazwie _____.

Poniżej przedstawiam wszystkie znane mi istotne informacje, pozwalające zapewnić mojemu dziecku adekwatną do jego potrzeb opiekę:

(miejscowość, data, podpis rodzica/prawnego opiekuna)

OBRÓĆ KARTKĘ!

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma(y) sposobu zapewnienia przez Organizatora opieki medycznej uczestnikom imprezy wypoczynku, która opisana jest w Ofercie Handlowej odpowiedniej dla programu, gdzie określono, iż

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dodatkowo Organizator wyraźnie podkreśla, iż nie ma możliwości, by w każdym momencie nad dzieckiem czuwał jeden wychowawca – w rozumieniu opieki jeden na jeden, dlatego jeśli kierownik wypoczynku uzna, że stan zdrowia, wysokie prawdopodobieństwo jego nagłego pogorszenia lub złe samopoczucie dziecka wymagają stałej, indywidualnej opieki – to wzywa rodziców dziecka do odbioru uczestnika z wypoczynku (zgodnie z warunkami umowy) lub opłacenia wynagrodzenia i kosztów pobytu dodatkowego, dedykowanego opiece nad konkretnym dzieckiem wychowawcy. Mając na uwadze powyższe informacje oraz po zapoznaniu się z podstawowymi dokumentami Organizatora, tj. Ofertą Handlową odpowiednią dla programu, Ogólnymi Warunkami Uczestnictwa w Imprezach Turystycznych dla Dzieci i Młodzieży (.....) oraz Regulaminem Imprez Turystycznych dla Dzieci i Młodzieży (.....), uznaję, że wszystkie aspekty organizacji oraz w szczególności zapewnienia opieki medycznej oraz wychowawczej są wystarczające do sprawowania skutecznej opieki nad moim dzieckiem.

(miejsce, data i podpis rodzica/prawnego opiekuna)

W celu uzupełnienia powyższej informacji, do niniejszego dokumentu załączam (zaznacz właściwe):

- Informację od lekarza prowadzącego moje dziecko, dotyczącą jego dolegliwości.
- Zaświadczenie lekarza prowadzącego moje dziecko, potwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do uczestnictwa w imprezie wypoczynku.
- Poszerzoną informację dot. dolegliwości mojego dziecka.
- Kartę dawkowania leków, które przyjmuje moje dziecko.
- Inny załącznik. Jaki?

.....

(imię i nazwisko)

-----, dnia -----
(miejsowość) (data)

(ulica, numer domu/mieszkania)

(kod pocztowy i miejscowość)

**OŚWIADCZENIE RODZICA
W SPRAWIE STANU ZDROWIA UCZESTNIKA WYPOCZYNKU
DOKUMENT NALEŻY WYPEŁNIĆ CZYTELNIE – DRUKOWANYMI LITERAMI**

Ja, niżej podpisana(ny) _____, PESEL: _____
(imię, nazwisko rodzica/opiekuna prawnego)

jako rodzic/prawny opiekun, oświadczam iż u mojego dziecka _____
(imię, nazwisko dziecka)

PESEL: _____, zdiagnozowano _____.

Poniżej przedstawiam wszystkie znane mi istotne informacje, pozwalające zapewnić mojemu dziecku adekwatną do jego potrzeb opiekę:

(miejsowość, data, podpis rodzica/prawnego opiekuna)

OBRÓĆ KARTKĘ!

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma(y) sposobu zapewnienia przez Organizatora opieki medycznej uczestnikom imprezy wypoczynku, która opisana jest w Ofercie Handlowej odpowiedniej dla programu, gdzie określono, iż

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dodatkowo Organizator wyraźnie podkreśla, iż nie ma możliwości, by w każdym momencie nad dzieckiem czuwał jeden wychowawca – w rozumieniu opieki jeden na jeden, dlatego jeśli kierownik wypoczynku uzna, że stan zdrowia, wysokie prawdopodobieństwo jego nagłego pogorszenia lub złe samopoczucie dziecka wymagają stałej, indywidualnej opieki – to wzywa rodziców dziecka do odbioru uczestnika z wypoczynku (zgodnie z warunkami umowy) lub opłacenia wynagrodzenia i kosztów pobytu dodatkowego, dedykowanego opiece nad konkretnym dzieckiem wychowawcy. Mając na uwadze powyższe informacje oraz po zapoznaniu się z podstawowymi dokumentami Organizatora, tj. Ofertą Handlową odpowiednią dla programu, Ogólnymi Warunkami Uczestnictwa w Imprezach Turystycznych dla Dzieci i Młodzieży (.....) oraz Regulaminem Imprez Turystycznych dla Dzieci i Młodzieży (.....), uznaję, że wszystkie aspekty organizacji oraz w szczególności zapewnienia opieki medycznej oraz wychowawczej są wystarczające do sprawowania skutecznej opieki nad moim dzieckiem.

(miejsowość, data i podpis rodzica/prawnego opiekuna)

W celu uzupełnienia powyższej informacji, do niniejszego dokumentu załączam (zaznacz właściwe):

- Informację od lekarza prowadzącego moje dziecko, dotyczącą jego dolegliwości.
- Zaświadczenie lekarza prowadzącego moje dziecko, potwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do uczestnictwa w imprezie wypoczynku.
- Poszerzoną informację dot. dolegliwości mojego dziecka.
- Kartę dawkowania leków, które przyjmuje moje dziecko.
- Inny załącznik. Jaki?

.....

(imię i nazwisko)

-----, dnia -----
(miejscowość) (data)

(ulica, numer domu/mieszkania)

(kod pocztowy i miejscowość)

OŚWIADCZENIE O WCZEŚNIEJSZYM ODBIORZE UCZESTNIKA

Ja, _____, legitymująca/y się dowodem osobistym/paszportem*
(imię, nazwisko rodzica/opiekuna prawnego)

_____ jako rodzic/opiekun prawny/osoba upoważniona przez rodziców
(seria, numer dokumentu)

Oświadczam, iż w dniu _____ o godz. _____ odbieram

_____ z wypoczynku dzieci i młodzieży w _____
(imię, nazwisko odbieranego uczestnika) (miejsce organizacji wypoczynku)

(data, podpis rodzica/prawnego opiekuna)

DOT. UCZESTNIKA:

(imię i nazwisko uczestnika)

.....

(data urodzenia uczestnika)

OŚWIADCZENIE O WYRAŻENIU ZGODY NA OTRZYMYWANIE INFORMACJI MARKETINGOWYCH

1. Ja, niżej podpisana/y, na podstawie art.6 ust.1 lit. a ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO) oświadczam, że wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celu przesyłania mi informacji marketingowych dotyczących produktów i usług oferowanych przez firmę
Organizatora wypoczynku dzieci i młodzieży (proszę zaznaczyć właściwe pole znakiem X)

TAK NIE

w formie wiadomości e-mail za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przetwarzanie w zakresie imienia i nazwiska, adresu e-mail oraz numeru telefonu podanego na umowie;

TAK NIE

w formie prospektów reklamowych za pomocą podmiotów świadczących usługi pocztowe, przetwarzanie w zakresie imienia i nazwiska oraz adresu do korespondencji podanego na umowie.

OŚWIADCZENIE O WYRAŻENIU ZGODY NA WYKORZYSTYWANIE WIZERUNKU

2. Ja, niżej podpisana/y, na podstawie art.6 ust.1 lit. a ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO) w związku z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oświadczam, że wyrażam zgodę na przetwarzanie danych osobowych uczestnika w zakresie wizerunku oraz głosu zarejestrowanych podczas zajęć w szczególności poprzez zamieszczanie zdjęć i filmów w mediach publicznych oraz na stronach internetowych i portalach społecznościowych prowadzonych przez firmę - Organizatora wypoczynku dzieci i młodzieży, w celach promocyjnych, dokumentacyjnych oraz edukacyjnych realizowanych przez Organizatora.

Niniejsza zgoda jest nieodpłatna oraz nieograniczona czasowo ani terytorialnie.

Wizerunek może być użyty do różnego rodzaju form elektronicznego przetwarzania obrazu, kadrowania i kompozycji, bez obowiązku akceptacji produktu końcowego, lecz nie w formach obraźliwych lub ogólnie uznanych za nieetyczne. (proszę zaznaczyć właściwe pole znakiem X)

TAK NIE

Jestem świadoma/y przysługującego mi prawa do wycofania zgody, jak również faktu, że wycofanie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.

.....

Miejscowość, data

.....

Czytelny podpis osoby wyrażającej zgodę

Kluczula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119/1 z 04.05.2016, zwanym dalej RODO) informujemy, że:

1. Administratorem Pani/Pana oraz dziecka danych osobowych jest, adres, nr tel., adres e-mail;
2. Z Inspektorem Ochrony Danych można skontaktować się poprzez adres e-mail:
3. W zakresie zgody dotyczącej wykorzystania wizerunku i/lub głosu przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dziecka odbywać się będzie na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a RODO w związku z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, tj. wyrażenia zgody na przetwarzanie danych w związku z organizacją i promocją działań realizowanych przez firmę Dane osobowe będą przetwarzane wyłącznie w celach związanych z organizacją wypoczynku dzieci i młodzieży oraz jego promocją poprzez udostępnianie zdjęć i nagrań video na stronie internetowej Firmy, w mediach społecznościowych i w innych środkach masowego przekazu.
4. W zakresie zgody dotyczącej przesyłania informacji marketingowych przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych w zakresie adresu e-mail oraz adresu do korespondencji odbywać się będzie na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a RODO związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, tj. wyrażenia zgody na przetwarzanie danych w związku z organizacją i promocją działań realizowanych przez firmę Celem przetwarzania danych jest przesłanie informacji handlowych i marketingowych firmy na wskazany adres e-mail oraz drogą pocztową.
5. Odbiorcą Pani/Pana danych osobowych w zakresie adresu e-mail oraz adresu do korespondencji mogą być organy publiczne, zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa. Odbiorcą danych osobowych Pani/Pana dziecka w zakresie wizerunku i/lub głosu będzie każda osoba zainteresowana wydarzeniem zarejestrowanym i udostępnionym przez firmę w formie zdjęć i/lub nagrań video poprzez dostęp do mediów wymienionych w oświadczeniu o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych.
6. Pani/Pana oraz dziecka dane osobowe przechowywane będą przez okres niezbędny do realizacji celu przetwarzania lub do czasu wycofania zgody na ich przetwarzanie, a ich podanie ma charakter dobrowolny.
7. Osobom udostępniającym dane osobowe na podstawie zgody na przetwarzanie przysługują prawa: dostępu do danych oraz otrzymania ich kopii, sprostowania danych, usunięcia danych, ograniczenia przetwarzania danych, przeniesienia danych oraz wniesienia skargi do organu nadzorczego. W każdym momencie można także wycofać zgodę na przetwarzanie danych, przy czym cofnięcie zgody nie będzie wpływać na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na jej podstawie przed wycofaniem.
8. Przetwarzanie Pani/Pana oraz dziecka danych osobowych nie będzie podlegało zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.